

Borgen van verzorgend wassen

Inleiding

Onlangs is verzorgend wassen ingevoerd binnen uw instelling. Tijdens de implementatie zijn waarschijnlijk ook een aantal zaken afgesproken om het gebruik van verzorgend wassen te borgen en zo tot norm te verheffen in de organisatie. Toch is het belangrijk meer aandacht te besteden aan het borgen van verzorgend wassen. Vaak is de verwachting dat na afloop van een traject de resultaten vanzelf doorwerken en vastgehouden worden in de organisatie. Ervaringen vanuit de Zorg voor Beter Verbetertrajecten laten echter zien dat er specifieke aandacht nodig is om resultaten uit trajecten te borgen. Sommige leveranciers kunnen u hierbij ondersteunen. Het is raadzaam contact op te nemen met uw leverancier om na te vragen of en zo ja welk aanbod zij hierin bieden.

In deze notitie geeft het kernteam van het Verbetertraject Verzorgend wassen een aantal suggesties geven waaraan gedacht kan worden bij het borgen van verzorgend wassen in de organisatie. Iedere organisatie zal vanuit die suggesties keuzes maken die specifiek aansluiten bij de eigen doelen die men gesteld heeft rond het borgen van verzorgend wassen. Dat heeft te maken met de eigen beleidsagenda, ambities, het perspectief van cliënten en families en van de medewerkers. Het verdient aanbeveling om binnen het Management Team hierover door te praten en te bepalen wat belangrijk is voor organisatie.

Het borgen van Verzorgend wassen vraagt om draagvlak bij om medewerkers en het bijbehorende systeem blijvend mee te nemen in de nieuwe werkwijze.

Wat borgen

Borgen kan rond verschillende aspecten van verzorgend wassen georganiseerd worden.

Het is van belang expliciet te benoemen *wat* je wilt borgen. We onderscheiden onder meer:

- *Uitkomst*
Centrale vraag die een organisatie moet kunnen beantwoorden na het borgen van Verzorgend wassen is of de betere uitkomsten ook blijven bestaan en of verzorgend wassen vanzelfsprekend is geworden. Bijvoorbeeld: Wordt het aantal cliënten zoals gesteld in de doelstelling na de implementatie nog steeds Verzorgend gewassen, of vermeerderd of vermindert dit aantal?
  - Bepaal wie met verzorgend wassen verzorgd wordt: in bijna alle organisaties heeft de cliënt een keuzevrijheid (wassen met water en zeep of verzorgend wassen). Raadzaam is om te bepalen of iedere cliënt in alle situaties deze keuzevrijheid heeft en zo niet op welke criteria bepaald wordt wie wel en wie niet verzorgend gewassen wordt. Leg dit vast in het beleid van de organisatie.
  - Monitor het materiaalgebruik: indien bepaald is welke (groep) cliënten verzorgend wordt gewassen is te berekenen hoeveel pakjes er nodig zijn voor één dag. Door het gebruik van het aantal pakjes te monitoren, kan bekeken worden of en hoe verzorgend wassen gebruikt wordt. Dit kan ook centraal gebeuren. Dit vergt dan minder tijd en energie. Zeker voor borging op de langere termijn is dat cruciaal.
  - Pas de levering en de voorraad van linnengoed (washandjes, handdoeken en beddengoed) aan aan het noodzakelijke gebruik en zorg voor voldoende voorraad van de pakjes voor verzorgend wassen.
- *Dagelijkse werkprocessen*
De manier van werken met verzorgend wassen en het effect daarvan, kan een aangrijpingspunt zijn. Denk hierbij aan de elementen zoals de besteding van de vrijgekomen tijd, en de actieve betrokkenheid van cliënten en cliëntvertegenwoordigers. De bereikte resultaten moeten een vertaling en inbedding krijgen in de nieuwe dagelijkse praktijk. Enkele voorbeelden:
  - Leg de motivatie voor de invoering van verzorgend wassen vast zodat men niet vergeet wat het uitgangspunt was.

- Spreek af hoe verzorgend wassen wordt ingezet (alleen de wasbeurt of ook oprissen bij incontinentie of voor het slapen gaan)
  - Maak duidelijke afspraken op welke wijze de gewonnen tijd ingezet wordt en leg dat vast in het afdelingsbeleid.
  - Elke nieuwe cliënt krijgt standaard informatie (bijvoorbeeld een folder) over verzorgend wassen.
  - In het dossier wordt standaard de werkinstructie verzorgend wassen toegevoegd.
  - Verzorgend wassen is een onderdeel van de afspraken rond de ZZP en het gebruik wordt opgenomen in het zorgleefplan / dossier.
  - Bespreek met de arts of het gebruik van medicinale zalven, crèmes en lotion wenselijk en noodzakelijk is.
  - Geef aandachtsvelden (bijvoorbeeld ergocoaches of continetieaandachtsvelden de taak toe te zien op het juiste gebruik van verzorgend wassen.
- Vaardigheden of capaciteiten
 Het is van belang om de vaardigheden en kennis rond verzorgend wassen op peil te houden om het terugvallen naar de oude manier van werken, een verkeerde wijze van gebruik van de methode, of het verkeerd aanleren van de methode aan nieuwe collegae te voorkomen. (Nieuwe) medewerkers en inleenkrachten moeten kennis hebben van de werkwijze en de juiste vaardigheden bezitten.
    - Zorg voor een goede werkinstructie voor verzorgend wassen.
    - In het dossier wordt standaard de werkinstructie verzorgend wassen toegevoegd.
    - Benoem het feit dat verzorgend wassen de norm is in sollicitatiegesprekken met nieuwe medewerkers en zorg voor adequate scholing voor nieuwe (tijdelijke) medewerkers.
    - Maak verzorgend wassen onderdeel van het bij- en nascholingsprogramma van de organisatie.
    - Maak afspraken met uitzendbureaus of flexbureaus over de training van de (vaste) inleenkrachten.
    - Maak afspraken met ROC hoe verzorgend wassen in de opleiding opgenomen wordt.
- Randvoorwaarden
 Borging hangt (zoals hiervoor gesteld) sterk samen met randvoorwaarden. Deze kunnen betrekking hebben op het beleid van de organisatie, de inrichting van het logistieke proces, de samenwerking met andere disciplines en / of de informatievoorziening naar (potentiële) cliënten. Wenselijk is op alle onderdelen aanpassingen aan te brengen die bijdrage aan het borgen van verzorgend wassen.
    - Benoem in beleidsplannen, jaarverslagen, cliëntinformatiebrochures en op de website van de organisatie dat verzorgend wassen de norm is van de organisatie.
    - Maak duidelijk aan nieuwe cliënten in welke situatie afgeweken kan worden van deze norm.
    - Bespreek de ervaringen van verzorgend wassen regelmatig met de cliëntenraad.
    - Betrek relevante disciplines, zoals artsen, ergocoaches en hygiënisten bij het monitoren van verzorgend wassen. Maak bijvoorbeeld verzorgend wassen een vast punt van de hygiënecommissie, protocollencommissie en arbocommissie om zodoende het overall gebruik van verzorgend wassen te evalueren en de contacten met de leverancier te onderhouden.
    - Maak afspraken met de afdeling inkoop en de facilitaire dienst over het beheer van de producten.
- Combinatie van bovenstaande
 Vaak is de praktijk complex en gevarieerd. Borging zal dus ook nodig zijn op meerdere elementen tegelijkertijd om echt succesvol te zijn.

*“Alleen praten over borgen borgt nog niets.
 Benoem wat je wilt borgen, spreek af hoe en wie dat aanpakt”*